

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Dobozy Levente ügyvéd (6720 Szeged, Feketesas u. 9/b.) által képviselt (.....) felperesnek a - felszámolóbiztos - (.....) által képviselt (.....) I. r., és a ügyvezető (.....) által képviselt (.....) II. r. alperes elleni szerződés hatálytalanságának megállapítása iránti perében a Nógrád Megyei Bíróság 2007. december 4-én kelt 12.G.20.673/2007/8. számú ítélete ellen a felperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes által le nem rótt 621.300 (hatszázhuszonegyezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes 2000. november 15. óta I. r. alperes tagja. I. r. alperes ügyvezetője 2005. március 30-ig volt. A Nógrád Megyei Bíróság, mint Cégbíróság ezen időponttól I. r. alperes ügyvezetőjének a 3/2005. számú taggyűlési határozat alapjáni lakost jegyezte be. (A felperes és korábban házastársak voltak.)

Felperes I. r. alperesnek 8.000.000 forint tagi kölcsönt nyújtott, a Nógrád Megyei Bíróság P.20.282/2004/10. számú jogerős ítéletével kötelezte I. r. alperest tagi kölcsön címén 7.425.436 forint és járulékai felperesnek megfizetésére.

I. r. alperes több alkalommal - így például 2004. április 24-én, 27-én, 29-én újsághirdetést adott fel, mely szerint gazdaboltja 4.500.000 forintért eladó, míg 2004. június 4-én „üzlet és Opel Movano eladó” szövegű hirdetést jelentetett meg.

I. r. alperes, mint eladó és II. r. alperes, mint vevő között 2004. június 30-án adásvételi szerződés jött létre a szám alatti áruház és raktár megnevezésű ingatlanra, a szerződés 1. számú mellékletét képező leltárban felsorolt árukészletre, az forgalmi rendszámú Opel Movano tehergépkocsira és egy pénztárgépre. Az ingatlan vételárát 3.600.000 forint+ áfa összegben, az árukészletét 3.512.741 forint+áfa összegben, a tehergépkocsiét 2.315.000 forintban, a pénztárgépét 30.000 forintban jelölték meg.

A szerződést I. r. alperes képviselőjében ügyvezető, II. r. alperes képviselőjében ügyvezető írta alá. A szerződésben azt is rögzítették, az ingatlanon az FVM javára 3.360.000 forint erejéig fennálló jelzálogjog terhet II. r. alperes átvállalja, 2.000.000 forinttal csökkentve ennek ellenében a vételárát. I. r. alperes a 9.152.076 forint vételárból 2.500.000 forintot (1.600.000 forint + áfa) 2004. július 15-ig, a fennmaradó 6.652.076 forintot három egyenlő részletben, legkésőbb 2004. szeptember 30-ig tartozott megfizetni. A szerződésben rendelkeztek arról is, II. r. alperes átvállalja a támogatási szerződésből eredő I. r. alperesi kötelezettségeket is.

Még a szerződéskötést megelőzően I. r. alperes megbízásából a ... - 2004. március 25-én - az forgalmi rendszámú Opel Movano típusú tehergépkocsi forgalmi értékét bruttó 2.250.000 - 2.375.000 forint közötti összegre értékelte, míg a - 2004. április 13-án - az áruház-raktár ingatlanról vagyoneértékelési szakvéleményt készített, melyben az ingatlan piaci értékét 4.600.000 forintban határozta meg.

(II. r. alperes tulajdonjoga az áruház-raktár ingatlanra az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került.)

Felperes 2005. április 5-én előterjesztett keresetében a 2004. június 30-i adásvételi szerződés vele szembeni hatálytalanságának megállapítását kérte a Ptk. 203.§ (1) bekezdése alapján. Előadta, a szerződéskötés azt a célt szolgálta, I. r. alperessel szembeni tagi kölcsön követelése kielégítési alapját elvonja. Állította, I. r. alperes a szerződéskötést megelőzően, a 2004. február 18-i fizetési meghagyásból - amely ellen ellentmondással is élt - már tudomást szerzett az igényérvényesítéséről.

A szerződés fedezetelvonó jellegét támasztja alá az is, korábban házastársa volt, aki kijelentette, az őt megillető üzletrészt értékteleníteni fogja. és jó barátok, üzleti ügyeiket megbeszélik, s tudott arról, hogy az ügylet a vagyontárgyak „kimentését” szolgálja. Arra is hivatkozott, az ingatlan a kikötött vételártól eltérően, legkevesebb 9.000.000 forintot ért, a gépjármű forgalmi értéke pedig három évvel korábban több, mint kétszerese volt a szerződésben foglaltnak.

Sérelmezte, a felvett leltárról nincs tudomása, így az ott szereplő vagyontárgyak értéke nem állapítható meg, de hangsúlyozta, a vételárak meghatározásával II. r. alperesnek ingyenes előnye származott. Hivatkozott arra is, ismeretei szerint a vagyontárgyak ellenértéke „nincs meg”.

A per során állította azt is, tudott a-nal megromlott viszonyáról, arról is, az üzleti vagyon értékesítése a társaság csődjét fogja okozni. Hangsúlyozta, házassága felbontását követően teljesen ellehetetlenítette I. r. alperes működését, a vagyonát áron alul értékesítette, tagi kölcsöne behajthatatlanná vált. Kiemelte, az áruház főutcájának egyik legnagyobb üzlete, csak a raktár korszerűsítése 1.039.000 forint volt.

Hivatkozott arra is, a Nógrád Megyei Bíróság követelésének biztosítására P.20.282/2004/14. sorszámú biztosítási intézkedéssel lefoglalta az forgalmi rendszámú Opel tehergépkocsit. II. r. alperes a Salgótarjáni Városi Bíróságnál 2.P.20.262/2005. számon végrehajtási igénypert indított arra hivatkozással, a gépjármű a tulajdonát képezi, s ezen igényper tárgyalását a Salgótarjáni Városi Bíróság a jelen per jogerős befejezéséig felfüggesztette.

(Felmutatta a Végrehajtó Iroda 137.V.69/2005/5. számú végrehajtási ügyben felvett jegyzőkönyvét, mely 2005. február 2-án készült felperes végrehajtást kérőnek I. r. alperes adós elleni P.20.282/2004/14. számú ítéletével elrendelt 9.845.539 forint végrehajtási ügyértékű eljárásával kapcsolatban.)

I. r. alperes bejegyzett képviselője, a per során vitatta ügyvezetői tisztsége fennálltát, képviseleti jogát.

II. r. alperes a kereset elutasítását kérte annak megalapozatlan volta miatt. Előadta, I. r. alperes vagyontárgyainak értékesítési szándékáról újsághirdetésből értesült, az ingatlan és a gépjármű értékét szakértő által megállapítottan határozták meg. Hangsúlyozta, a vételár teljes összegét I. r. alperesnek megfizette, a támogatási szerződésben írt I. r. alperesi kötelezettségek átvállalásához pedig a Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács 56/2004.(VI.14.) MTTh számú határozatával hozzájárult, a szerződés alanyává vált, kötelezettségei teljesítését az Államkincstár és Területfejlesztési Ügynökség ellenőrzi. Állította, felperes követeléséről nem volt tudomása, rosszhiszeműsége fel sem merülhet, az ellenszolgáltatás fejében történt szerzés eredményeként ingyenes előnye a jogügyletből nem származott. Vitatta a Ptk. 203.§ (2) bekezdésében a személyi, szervezeti összefonódásra írtak fennálltát is.

Egyebek mellett csatolta a 2004. június 30-i leltárt, a kötelezettség átvállalására tekintettel a támogatási szerződés 2004. november 22-i módosítását, melyben már, mint támogatott szerződő fél szerepel, valamint a 9.152.076 forint vételár hat részletben történt megfizetését igazoló nyugtát, kiadási pénztárbizonylatot, bankszámlakivonatot.

Az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott. Személyesen meghallgatta II. r. alperesi ügyvezetőt, tanúként szerződést aláíró ügyvezetőt,, I. r. alperes korábbi ügyvédjét.

..... előadta,nal rokoni kapcsolatban nem áll, újsághirdetésből értesült a gazdabolt eladásáról. úgy tájékoztatta, az értékesítésre édesapja betegsége miatt került sor, a felperessel kapcsolatos házassági bontópert nem említette. Kitért arra, az forgalmi rendszámú gépjármű nincs lefoglalva, az a II. r. alperes tulajdonát képezi.

..... úgy nyilatkozott, édesapja betegsége miatt nem tudták a családi üzletet tovább működtetni. II. r. alperes ügyvezetőjének nem volt tudomása a felperessel szemben fennálló I. r. alperesi tagi kölcsön tartozásról. II. r. alperes a teljes vételárat kiegyenlítette. Hivatkozott arra is, amikor az I. r. alperes tulajdonosává és ügyvezetőjévé vált, kötelezettséget vállalt a tagi kölcsön megfizetésére is.

..... előadta, csupán a szerződéstervezetet készítette el. A hirdetések feladásáról, a vevőjelöltekkel történt tárgyalásokról tudomása volt, arról azonban nem volt információja, I. r. alperes II. r. alperessel miként került kapcsolatba, tájékoztatta-e II. r. alperest a felperessel szembeni tartozásáról.

Az elsőfokú bíróság 2006. október 26-án kelt G.20.390/2005/35. számú ítéletével a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2007. április 16-án kelt 16.Gf.40.142/2007/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A végzés indokolása szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikort I. r. alperes érvényes képviselőjének tekintve folytatta le az eljárást. Meghagyta az elsőfokú bíróságnak, a megismételt eljárásban tisztázza az I. r. alperes képviselőt.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság beszerezte a felperesnek az I. r. alperes elleni, 2005. március 29-i taggyűlési határozatok felülvizsgálata iránti Nógrád Megyei Bíróság előtt folyó per iratait. A periratok szerint a Nógrád Megyei Bíróság 2005. november 8-án kelt P.20.414/2005/6. számú, 2006. február 2-án jogerőre emelkedett ítéletével egyebek mellett hatályon kívül helyezte I. r. alperes 2005. március 29-i,t ügyvezetővé választó 3/2005. számú taggyűlési határozatát.

A Nógrád Megye i Bíróság, mint Cégbíróság pedig 2007. július 13-án kelt, 12-09/00485/132. számú végzésével 2005. március 30-ával megválasztás időpontjára visszamenően tagot és ügyvezetőt törölte I. r. alperes cégjegyzékéből.

I. r. alperes 2007. szeptember 27-én felszámolás alá került, a törvényes képviselőjére jogosult a kijelölt felszámoló szervezet, illetve a részéről eljáró felszámolóbiztos lett.

Felperes keresetét, perbeli nyilatkozatait változatlanul fenntartotta.

Alperesek a kereset elutasítását kérték, perköltségigényük nem volt.

Az elsőfokú bíróság 2007. december 4-én kelt 12.G.20.673/2007/8. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt eljárási illetéket az állam, felperes eljárással kapcsolatban felmerült költségét maga viseli. A határozat indokolása szerint felperes a perben nem bizonyította és közötti hozzátartozói viszonyt, II. r. alperes rosszhiszeműségét, azt, hogy tudott volna a felperesi követelés fennálltáról, valamint arról, hogy a szerződéskötéssel e követelés kielégítési alapját vonja el. Megállapította, II. r. alperes újsághirdetésre jelentkezett, a szerződés megkötésére a szakértő által meghatározott vételáron, a jelzálogjog figyelembevételével került sor, és II. r. alperes a teljes vételárat megfizette. Mindezen körülmények kizárják a szerződés fedezetelvonó jellegét, annak ellenére, kétségtelenül I. r. alperes felperesnek nem fizette vissza a tagi kölcsöntartozását.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, I-II. r. alperesek perköltségben marasztalását kérte. Ismételten utalt az I. r. alperest tagi kölcsön megfizetésében marasztaló jogerős ítéletre azzal, a tőkeösszegre vonatkozó rendelkezés - fellebbezés hiányában - 2004. december 21-ét követő „15 napon belül” esedékessé vált, valamint arra, a Önélló Bírósági Végrehajtó az forgalmi rendszámú gépjármű lefoglalásáról értesítette az illetékes okmányirodát, ugyanakkor a lefoglalt gépkocsit átírták. Hangsúlyozta, II. r. alperes I. r. alperes teljes vagyonát megvásárolta. Vitatta, hogy II. r. alperesnek ne lett volna tudomása, hogy a jogügylettel a társaság felszámolás alá kerülését eredményezi. Állította, arról is tudomása volt, hogy a családi vállalkozásnak szintén üzletrész-tulajdonosa, s a és közötti baráti kapcsolatot maga sem tette vitássá. Álláspontja szerint az ügyvezetés célja a mérlegekkel is alátámasztott tagi kölcsön visszafizetésének megghiúsítása volt, azért, hogy az I. r. alperes vagyonából ne részesedjék. Állította azt is, azzal, hogy I. r. alperes a vagyonát áron alul értékesítette, II. r. alperes ingyenes vagyoni előnyhöz

jutott. E körben előadta, az ingatlan központjában elhelyezkedő mezőgazdasági áruház. Az ügylet tárgyát képező „két kamionnak” a forgalmi értéke legkevesebb 8.000.000 forint volt, de a végrehajtó is a „két gépkocsit” 5.000.000 forintra értékelte. Sérelmezte, a vételár meghatározása önkényesen, a forgalmi érték töredékén történt, iratbetekintési joga nem volt, az újsághirdetések a gazdabolt, nem pedig a gépjárművek, ingóságok értékesítésére vonatkoztak. A perbeli adatok egyértelműen alátámasztják I. r. alperes ügyvezetése és II. r. alperes rosszhiszemű voltát, az ügylet fedezetelvonó jellegét.

Alperesek ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Ptk. 203.§ (1) bekezdése értelmében az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a másik fél rosszhiszemű volt, vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

A (2) bekezdés perbeli szerződés megkötésekor hatályos rendelkezése szerint, ha valaki a hozzátartozójával vagy vele összefonódásban lévő gazdálkodó szervezettel, továbbá ha a gazdálkodó szervezet a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével, illetve annak hozzátartozójával kötött szerződést, a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kellett. Ugyancsak vélelmezni kellett a rosszhiszeműséget és az ingyenességet az egymással közvetlen vagy közvetett összefonódásban nem álló, de azonos személy vagy gazdálkodó szervezet befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek egymás közti szerződéskötése esetén.

Amennyiben tehát a szerződés visszterhes, a fedezetelvonó jelleg megállapításának feltétele a tulajdont szerző fél rosszhiszeműsége, azaz, hogy a szerződés megkötésekor tudott vagy tudnia kellett az átruházót terhelő követelésről és arról, hogy a szerződéskötéssel a jogosult kielégítési alapját vonja el.

A rosszhiszeműséget és az ingyenességet csupán a Ptk. 203.§ (2) bekezdésében írt feltételek fennállta esetén kellett vélelmezni.

Az adott ügyben felperes az I. és II. r. alperes között létrejött visszterhes vagyonátruházási szerződés vele szembeni hatálytalanságának megállapítását kérte annak fedezetelvonó jellegét állítva.

A per adatai alapján az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akként, a perbeli szerződés fedezetelvonó jellege megállapításának feltételei nem állnak fenn, s ebből következően ugyancsak helytállóan utasította el a keresetet.

A Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontját, határozatának indokait.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokai folytán - a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Felperes pervesztes lett, alpereseknek azonban a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért a perköltség viseléséről rendelkezni nem kellett.

Felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárás illeték állam általi viseléséről rendelkezés a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-án alapul.

Budapest, 2008. május 9.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróügyi ügyintéző